

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 524/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Mgr. Lukášom Grežďom, advokátom, Sv. Cyrila a Metoda 4647/1, Topoľčany, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-4Sa/81/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-4Sa/81/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **1 500 eur**, ktoré **je** mu Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom správneho súdu v označenom konaní. Navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 524/2025-12 z 11. septembra 2025 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu v označenom konaní.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyjadrenia správneho súdu vyplýva nasledovný stav veci:

4. Sťažovateľ podal 12. septembra 2020 pôvodne na Krajskom súde v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. KRPZ-BA-KDI21-38/2020-P z 25. júna 2020 a postupu žalovaného Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave. Týmto rozhodnutím bolo rozhodnuté, že vodičský preukaz zadržaný sťažovateľovi 6. mája 2020 mu nebude vrátený, pretože je podozrivý zo spáchania priestupku na úseku cestnej dopravy.

5. Po zaplatení súdneho poplatku krajský súd 1. februára 2021 doručil žalovanému výzvu na vyjadrenie sa k podanej žalobe a na predloženie príslušných spisov. Žalovaný sa vyjadril až 14. mája 2021 a predložil aj administratívny spis, ktorý bol dovtedy posudzovaný v rámci preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Po zmene zákonného sudcu (5. októbra 2021) krajský súd 18. februára 2022 adresoval výzvu sťažovateľovi na vyjadrenie sa k vyjadreniu žalovaného. Sťažovateľ svoje vyjadrenie doručil 21. marca 2022.

6. Sťažovateľ 23. augusta 2022 žiadal súd o nariadenie pojednávania. Dňa 3. apríla 2023 došlo k opätovnej zmene zákonného sudcu. Správny súd nariadil prvé pojednávanie na 14. máj 2025. Toto pojednávanie bolo na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa zrušené a nariadené na 21. máj 2025. Toto pojednávanie sa vykonalo za prítomnosti strán sporu. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 11. jún 2025 pre účely vyhlásenia rozsudku. Rozsudok bol písomne vyhotovený 9. júla 2025 a doručený žalovanému 10. júla 2025 a sťažovateľovi 26. júla 2025. Proti rozsudku podal sťažovateľ 25. augusta 2025 kasačnú sťažnosť.

7. Sťažovateľ namieta neprimerane dlhú dobu konania od podania jeho žaloby. Celé konanie pred správnym orgánom vo veci zadržania vodičského preukazu považuje za nesprávne a nezákonne. O tom svedčí aj skutočnosť, že upovedomením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach z 20. mája 2022 bolo sťažovateľovi oznámené, že konanie o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky voči sťažovateľovi ako obvinenému bolo podľa § 76 ods. 1 písm. f) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov zastavené. Nečinnosťou súdu v napadnutom konaní nemal sťažovateľ dva roky k dispozícii vodičský preukaz, čo mu spôsobilo značné problémy. Správny súd v napadnutom konaní nariadil prvé pojednávanie až po takmer 5 rokoch. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebol rozsudok správneho súdu vyhotovený ani doručený účastníkom konania.

II.

Vyjadrenie správneho súdu

8. V podaní doručenom ústavnému súdu 29. septembra 2025 predsedníčka správneho súdu podrobne popísala priebeh napadnutého konania. Je toho názoru, že vo veci sťažovateľa sa koná. Nesúhlasí s tvrdením sťažovateľa, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebol rozsudok vyhotovený. Správny súd rozsudok písomne vyhotovil 9. júla 2025 a účastníkom konania odoslal 10. júla 2025. Bolo už vecou právneho zástupcu sťažovateľa, kedy si rozhodnutie prevezme. Rozsudok si prevzal 26. júla 2025. Po podaní kasačnej sťažnosti vykonáva správny súd úkony podľa § 450 Správneho súdneho poriadku. Predsedníčka správneho súdu je toho názoru, že preskúmavanie konania a rozhodnutia orgánu verejnej správy vo veci správneho trestania nemožno vo všeobecnosti považovať za jednoduchú vec. Poukázala na personálnu poddimenzovanosť súdu majúcu zásadný vplyv na rýchlosť konania, ako aj vysoký nápad spôsobený prevzatím 5766 nerozhodnutých vecí zo správnych kolégií bývalých krajských súdov.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 302/2020, II. ÚS 123/2022) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019).

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria prihliada ústavný súd aj na predmet sporu (povahu prerokúvanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

11. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, predmetom napadnutého konania je správna žaloba vo veciach správneho trestania podľa Správneho súdneho poriadku. Podľa názoru ústavného súdu vec nevykazuje ani právnu, ani skutkovú zložitosť, keďže skutkový stav veci je v podstate ustálený už v administratívnom konaní a nevyžaduje si komplikované

dokazovanie, lebo správny súd v zásade vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy (napr. IV. ÚS 387/2025).

12. Čo sa týka významu veci pre sťažovateľa, ústavný súd v tomto smere konštatuje, že pre samotného sťažovateľa bol predmet sporu nepochybne dôležitý (zadržanie vodičského oprávnenia na dlhšie časové obdobie). Na druhej strane táto vec nepatrí do kategórie najcitlivejších konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

13. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu označených práv sťažovateľa. V preskúvanom konaní ústavný súd nezistil závažné okolnosti, ktoré by bolo možné pripísať na ťarchu sťažovateľa v súvislosti s doterajšou dĺžkou konania v jeho veci. Sťažovateľ sa aktívne dožadoval nariadenia pojednávania.

14. Pokiaľ ide o postup správneho súdu (predtým krajského súdu) v napadnutom konaní o správnej žalobe sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že k priet'ahom v napadnutom konaní došlo výlučne v dôsledku postupu súdu, ktorý po vykonaní prvotných procesných úkonov vo veci (vyrubenie súdneho poplatku za žalobu a doručovanie žaloby žalovanému) zostal počas obdobia 9 mesiacov nečinný. Nečinnosť krajského súdu v trvaní 12 mesiacov bola zistená aj v období od doručenia vzájomných vyjadrení účastníkov konania v marci 2022. Rovnako postup správneho súdu po pridelení veci na základe nového usporiadania súdov s účinnosťou od 1. júna 2023 bol až do apríla 2025 poznačený absolútnou nečinnosťou, ktorá tak trvala takmer dva roky a ktorá spôsobila neúmerné predĺženie napadnutého konania. Konanie ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvalo pred súdom prvej inštancie 4 roky a 10 mesiacov, čo sa vzhľadom na povahu veci už samo osebe javí ako neprimerané.

15. Na druhej strane je pravdou, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola podaná v čase po vyhlásení rozsudku, čo bolo sťažovateľovi známe. Nemožno súhlasiť s argumentáciou sťažovateľa, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebol rozsudok vyhotovený. V posudzovanej veci považuje ústavný súd za preukázané, že v čase podania ústavnej sťažnosti (19. júla 2025) bol už vo veci rozsudok vyhotovený a bol aj sťažovateľovi odoslaný. Ten ho prevzal 26. júla 2025. Na tieto okolnosti ústavný súd prihliadol pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

16. Vo vzťahu k obrane správneho súdu, ktorý poukázal na objektívne dôvody – reformu súdnictva, nedostatočne personálne obsadenie, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02, III. ÚS 554/2024). Na druhej strane ústavný súd poznamenáva, že v súvislosti s prechodom výkonu súdnictva v správnych veciach, hoci okolnosti súvisiace s reformou súdnictva z júna 2023 nemôžu byť na ťarchu sťažovateľa, treba zohľadniť a akceptovať určitý čas nevyhnutný na reorganizáciu, ktorým sú, bohužiaľ, poznačené všetky správne súdne konania (napr. III. ÚS 595/2023, III. ÚS 13/2024).

17. Vychádzajúc z uvedených zistení, dospel ústavný súd k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom ústavnej intenzity, preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a zodpovedajúceho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

18. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Keďže však sťažovateľ v petite sťažnosti nenavrhol ústavnému súdu prikázať príslušnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, ústavný súd, ktorý je viazaný návrhom petitu, nemohol o tejto skutočnosti rozhodnúť.

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

19. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie finančného zadost'učinenia 5 000 eur, čo odôvodnil všeobecne neprimeranou dĺžkou napadnutého konania a vzniknutými problémami v súvislosti so zadržaním vodičského preukazu, ktorý nemal k dispozícii dva roky.

20. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

21. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť krátko po vyhlásení rozsudku správneho súdu (hoci ešte pred jeho právoplatnosťou). Vychádzajúc z dôvodov uvádzaných sťažovateľom, s prihliadnutím na charakter konania, jeho význam pre sťažovateľa a skutočnosť, že vo veci sťažovateľa bolo rozhodnuté, ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie len vo výške 1 500 eur (bod 2 výroku tohto nálezu). To spolu so samotným rozhodnutím, ktorým vyslovil porušenie označených práv sťažovateľa v napadnutom konaní pred správnym súdom, považuje za dostatočné zavŕšenie poskytnutej ústavnoprávnej ochrany. Vo zvyšnej časti mu požadované finančné zadost'učinenie nepriznal a v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

22. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu správny súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti správneho súdu nahradiť sťažovateľovi v určenej lehote trovy konania na účet jeho právneho zástupcu (výrok 3 tohto nálezu).

23. Trovy konania pozostávajú z odmeny a ďalších náhrad advokáta (ktorý nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty, pozn.) v celkovej výške 771,68 eur, ktoré boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby po 371 eur/úkon, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti; náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 14,84 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu